

СПРАВКА ЗА СТАНОВИЩА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ
по проекта на Наредба № 12 за медиаторите и процедурите в съдебните центрове по медиация

№	Организация/потребител/в кл. начин на получаване на предложението	Бележки и предложения	Приети/неприети	Мотиви
1.	Дилян Палаузов Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-11519/17.07.2025 г.	Правят се следните предложения: 1. Отпадане на ограничението за броя на медиаторите към съдебните центрове по медиация, като се поставят въпросите „за постигането на каква цел е нужно да се регулира броят на съдебните медиатори“ и „какъв проблем ще възникне, ако броят не е фиксиран“. 2. Предвиждане на възможност за „кандидатстване за включване на медиатор към съдебен център по медиация по всяко време“. 3. Намаляване на предвидените възнаграждения на медиатор към съдебен център по медиация за участие в информационна среща или процедура по медиация. В подкрепа на последното предложение са цитирани предвидените такси за провеждане на процедури по медиация в Германия.	1. Не се приема 2. Не се приема 3. Приема се	Специализираното обучение на медиаторите, включително на обучителите на медиатори в съдебните центрове изисква бюджетен ресурс, който е ограничен и това налага процесът по прием и обучение да бъде предмет на регулация. Необходимостта от регулиране на броя на съдебните медиатори и наличието на мандат препятстват възможността да се кандидатства по всяко време.

2.	Деляна Пламенова Иванова – съдебен медиатор към Съдебен център по медиация при Софийски градски съд. Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-11519/18.07.2025 г.	Правят се следните предложения: 1. Регламентиране на самостоятелен параграф в Заключителните разпоредби на Проекта на Наредбата, който изрично да определи момента, от който започва да тече мандата на медиаторите, преминали успешно допълнителен подбор и специализирано обучение за медиатори към съдебен център по чл. 20 от Закона за медиацията и Наредба № 10 от 30 октомври 2023 г. за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (ДВ,бр. 94 от 2023 г.) преди влизането в сила на Решение № 11 от 1 юли 2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (ДВ, бр. 57 от 2024 г.) , а именно от момента на приемане и влизане в сила на Наредба № 12 за медиаторите и процедурите в съдебните центрове по медиация. Предложението се мотивира с оглед постигане на безспорност по отношение на началния момент, от който започва да тече 3-годишния срок на мандата на вече преминалите подбор и специализирано обучение съдебни медиатори по чл. 20 от Закона за медиацията и Наредба № 10 от 30 октомври 2023 г. за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (ДВ,бр. 94 от 2023 г.) преди влизането в сила на Решение № 11 от 1 юли 2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (ДВ, бр. 57 от 2024 г.). За тази категория лица фактическият състав по учредяване на статута им на съдебни медиатори е завършен, като в	1. Приема се	
----	--	---	--------------	--

	същото време повече от една година са били в обективна невъзможност да упражняват дейност като такива. 2. По глава втора „Подбор на медиатори в съдебните центрове“ от проекта на Наредба се предлага: 2.1. Нормативно уреждане на възможността кандидатите за съдебни медиатори обективно да могат да участват в подбора за съдебни центрове по медиация в повече от един съдебен район. Предложението се мотивира с възприетия в чл. 4 принцип за равен достъп на кандидатите за медиатори към съдебните центрове. 2.2. В чл. 19, ал. 1, изречение първо да придобие следната редакция: „Пропускът на кандидатите в сградата, съответно залата за провеждане на писмения тест, започва най-малко 30 минути преди началото на <i>писмения тест</i> по подбора.“. Редакцията се предлага, тъй като писменият тест е етап на процедурата по подбор на съдебни медиатори, но не се отъждествява единствено с него. 2.3. Да се регламентира, че в заповедта за обявяване на процедурата по подбор по чл. 14 от проекта на Наредба № 12 се оповестява количественото изражение на минималния резултат при оценяването на писмения тест и на минималния резултат от устното събеседване. 2.4. Да се унифицира наименованието на	2.1.Приема се 2.2.Приема се 2.3. Не се приема 2.4.Приема се	Условията за оценяване са предмет на уредба на предвидената в чл.19, ал.5 Методика.
--	--	---	--

	втория етап от процедурата по подбор, тъй като проектът борава с три понятия – „устен изпит“, „устно събеседване“ и „интервю“. 3. По глава трета „Специализирано обучение и вписване на медиаторите в списъците към съдебните центрове по медиация, мандат и оценка на медиаторите“ от проекта на Наредба се предлага: 3.1. Доразвиване на уредбата на чл. 27 от проекта, чрез дефиниране на „каква тежест има резултата от положения тест след специализираното обучение, в какъв срок се оповестяват резултатите от него, както и какви са критериите за неговото успешно полагане“; 3.2. В чл. 30, ал. 1 от проекта да се регламентира в какъв срок, след завършване на сложния фактически състав по възникване на статут на съдебен медиатор, се издава заповедта на председателя на ОС или посочен от него съдия от този съд за вписване в списъците на медиаторите към съдебните центрове по медиаци. В защита на обществения интерес се прави и предложение за нормативна регламентация, уреждаща, че заповедта на председателя на ОС може да бъде обжалвана по реда на АПК, като обжалването не спира изпълнението ѝ. 3.3. По отношение чл. 35, ал. 2, т. 3 се намира за неудачно включването в комисията, изготвяща доклада за дейността на медиатора и предложението за оценка на същия, на координатора на съдебния център дори и само	3.1. Не се приема 3.2.Приема се Не се приема 3.3.Не се приема	Условията за оценяване след специализираното обучение и регламента за провеждането му са предмет на уредба на предвидената в чл.19, ал.5 Методика. Условията и редът за обжалване са предмет на уредба в закон.
--	---	---	---

	със съвещателен глас. При така уредения текст остава съмнение, че медиаторът се намира в подчиненост спрямо координатора на съдебния център. 3.4. С оглед текста на чл. 9, ал. 2, т. 3 от Наредба № 11 се счита за удачно проектите на докладите и предложенията на комисията да се изготвят от един от двамата представители на медиаторите включени в комисията по чл. 35 ал. 1 от Проекта, на принципа, че могат да се оценяват специфични знания и умения от лице, което също притежава идентични компетенции. 3.5. Намира се за неуместно при изготвяне на предложението за оценка за дейността на медиатора да се коментира въпросът за нивото на удовлетвореност на участниците в информационните срещи и медиациите проведени от медиатора (чл. 36 ал. 1 т. 2 от Проекта за Наредбата), доколкото се касае за субективни възприятия на трети лица. 3.6. Счита се, че информацията по чл. 36 ал. 2, т. 1, 2 и 3 от Проекта на Наредбата, която комисията следва да взема предвид при изготвяне на предложението за оценка, не може да бъде обективен критерий за дейността и уменията на медиатора, тъй като: самото количествено измерение на неговата дейност не предполага априори качество на медиаторските умения, а и Проектът на Наредбата предвижда равномерна натовареност на медиаторите,	3.4. Не се приема 3.5. Не се приема 3.6. Не се приема	Съдебният координатор е от кръга лица, които имат пряко и непосредствено впечатление от работата на медиатора в съдебния център, поради което от значение е участието му в комисията. Именно с оглед препятстване на съмнения за субординираност, изрично е предвидено, че координаторът е със съвещателен глас, ерго, оценката му не е решаваща за оценката от комисията. Оценката следва да е обективна и да обхваща всички аспекти от дейността на медиатора, което налага в комисията да се включат не само медиатори, а самата оценка се извършва на база на обективни критерии и ясни, подробно описани критерии. Проектът на доклад се обсъжда и приема от цялата комисия и е без значение кой изготвя проекто-доклада. Дейността на медиатора е плод на неговите познания, умения, опит и др., затова и резултатите от дейността му са субективно обосновани и предопределени. Целта на реформата е да се даде качествена алтернатива на правораздаването, като оценката на участниците е важен критерий за качеството на дейността на медиатора. Количественият измерител е само един от общо девет критерия за оценка и сам
--	--	--	--

	респективно сходен брой на проведени информационни срещи и процедури по медиация за всички вписани в съдебния център медиатори (чл.42 ал. 2 от Проекта); отзивите от трети лица касаят субективни възприятия и могат да не съответстват на обективните знания, умения и мотивираност на съдебния медиатор; броят на постигнатите споразумения или на делата, които са приключили с одобрена съдебна спогодба, оттегляне или отказ от иска след проведена процедура по медиация по висящо съдебно дело също не е обективен критерий за качествата на медиатора, тъй като са налице случаи, при които дори само незадълбочаване на конфликта и/или подобряване на комуникацията между спорещите страни може да окачестви медиационната процедура като частично успешна и споразумение, спогодба, оттегляне или отказ от иска не са априори изключени в бъдеще, а напълно постижими и то именно заради проведената медиационна процедура. В обобщение се намира, че количествените измерения по горепосочените критерии не могат да обосноват наличие или липса на качества от конкретния оценяван съдебен медиатор. 3.7. С оглед избягване на субективизма при оценяване на дейността на съдебните медиатори се предлага, в случай на подадено писмено възражение от оценявания медиатор комисията по подбор (комисията по чл. 7 от Проекта) задължително да го изслуша преди да приеме оценката за неговата дейност, т.е. предлага се	3.7.Не се приема	по себе си предоставя съществена информация и допълва представата за дейността на медиатора като цяло. Уменията и опитът на медиатора не са имагинерни характеристики, като броят на споразуменията е немислимо да бъде игнориран след като целта на реформата е успешно приключване извън съда на споровете между страните.
--	--	------------------	---

	ревизия на чл. 38 ал. 2 от Проекта на Наредбата в горепосочения смисъл. 3.8. С цел завършване на фактическия състав по продължаване на дейността на медиатора към съдебен център по медиация или неговото отписване, се предлага в чл. 38 ал. 4 на Проекта на Наредбата, след изпращането от комисията по подбора на оценката за дейността на медиатора на председателят на съответния ОС, последният да издаде в зависимост от това дали оценката е положителна или отрицателна съответна заповед за вписване на продължаване на дейността на медиатора за нов мандат или отписването му от списъка на съдебните медиатори. 4. По Глава четвърта „Провеждане на информационна среща и на процедура по медиация по висящи съдебни дела“ от проекта на Наредба се предлага: 4.1. Сроковете определени като „незабавно“ в чл. 41, ал.1 и ал. 2, чл. 43 и чл. 50, ал. 3 от Проекта да се заменят с „до приключване на работния ден“. 4.2. В чл. 41 ал. 5 от Проекта на Наредбата	3.8. Приема се 4.1 Не се приема 4.2. Не се приема	Предвидена е възможност за медиатора да подаде възражение, като не е необходимо да се създава задължение за него да подаде такова възражение. В чл.38, ал.1 е предвидено, че възражението на медиатора задължително се представя на комисията, респективно тя следва да го разгледа и обсъди.С този подход се охранява в достатъчна степен интереса на медиатора, без да се нарушават правата му. С оглед краткия срок за организиране и провеждане на информационна среща в хода на висящ съдебен процес, чието развитие и приключване не е обусловено от провеждането на информационната среща, но нейният успешен завършек има ефект върху съдебното производство, е необходимо да се наблегне на срочността в организирането на информационната среща. Въпросът е изцяло от компетентността
--	--	--	--

	да бъде предоставена възможност и на самия съдебен медиатор да провери редовността на връчването на съобщението до страните за насрочената информационна среща за процедура по медиация, тъй като същия следва да съблюдава график на индивидуална заетост. 4.3. Отбелязва се, че липсва фиксиран механизъм за обезпечаване на надлежното изпълнение на задълженията на координатора по чл. 42, ал.2 от Проекта на Наредбата (при определяне на медиатор за провеждане на процедури по медиация по висящо съдебно дело (чл. 42 ал. 1, чл. 49 ал. 1 във връзка с чл. 52 ал. 1 и ал. 2 и чл. 59 ал. 1 от Проекта на Наредба) координаторът на съдебния център да съблюдава равномерната натовареност на медиаторите в съдебния център). Доколкото функцията на представителите на медиаторите е да участват в организацията на дейността на съдебния център по медиация, се счита за подходящо да се възприеме, представителите на медиаторите да правят регулярни проверки на тримесечие и по сигнали за спазване на принципа на равномерна натовареност на медиаторите в съдебния център, като за тях информират председателя на съответния съд, към който е разкрит съдебния център за предприемане на необходимите мерки. С оглед съблюдаване равномерната натовареност на медиаторите се прави предложение за регламентиране на текстове, уреждащи случайно разпределение и/или дежурства на съдебните медиатори по	4.3. Не се приема	и длъжностните задължения на съдебния координатор. Въпросът има организационен характер, като това не лишава медиаторите от възможността да уведомят председателя на съответния съд, към който е разкрит съдебния център, за недобросъвестно поведение на съдебния координатор.
--	--	-------------------	---

		отношение на медиационните процедури по висящи съдебни дела, в хипотезите, в които съгласно описаната нормативна уредба медиаторът се определя от съдебния център. 5. По глава пета „Заплащане на информационната среща и на процедурата по медиация, провеждана в съдебните центрове, възнаграждение на медиаторите и разноски“ от проекта на Наредба се предлага: 5.1. В заглавието на главата да бъде отстранена техническата грешка, като вместно „медиацията“ бъде записано „медиация“. 5.2. Отбелязва се, че текстовете, уреждащи хипотезите за изплащане на медиатора на разходи за пътни, дневни и квартирни са неясни. Поставя се въпросът, при направеният към момента подбор на съдебни медиатори към съответните окръжни съдилища, дължат ли се разходи от посоченото естество за информационна среща и за процедура по медиация по дело, подсъдно на районен съд, в който няма разкрито териториално поделение на съдебен център или самостоятелен съдебен център, респективно съответната медиационна процедура следва да се проведе в съдебния център към окръжен съд.	5.1.Приема се 5.2. Не се приема	Уредбата в глава V на наредбата е достатъчно ясна и изчерпателно регламентира хипотезите на изплащане на медиатора на разходите за пътни, дневни и квартирни.
	Галина Захарова – председател на Върховния касационен съд. Становището е заведено с рег. индекс № ВСС – 11250/	Правят се следните предложения: 1. Счита се за излишно отношенията, които Наредбата урежда, да се посочват както в чл. 1, ал. 2, така и в чл. 3.	1.Приема се	

	18.07.2025 г.	2. Подкрепя се идеята подборът на медиаторите към съдебните центрове по медиация да се извършва въз основа на тест и събеседване (чл. 6, ал. 1 от Проекта). Намира се обаче за необходимо да се уточни дали за съдебните центрове към районните съдилища, създадени с решение на Съдийската колегия на ВСС по чл. 7 от Наредба № 11 от 30.10.2023 г., ще се провежда отделна процедура по подбор или ще се извършва една процедура по подбор на медиатори за съдебния район на съответния окръжен съд. 3. Прави се предложение в чл. 6, ал. 3 от проекта да се дефинира текст, ограничаващ възможността медиаторът да бъде вписан в повече от три съдебни центъра по медиация. 4. Счита се за неприемливо поименният състав на комисията по подбора да се определя със заповед на председателя на окръжния съд, към който е разкрит центърът, тъй като в чл. 7, ал. 2 от Наредбата е предвидено по какъв начин се определят членовете на комисията (един от членовете е вече определен с решение на Съдийската колегия на ВСС, друг от министъра на правосъдието и трети от адвокатския съвет към адвокатската колегия в района на окръжния съд, в който е разкрит центърът). В тази връзка се прави предложение за следната редакция на чл. 13, ал. 4: „Съставът на комисията по подбора се публикува на интернет страницата на съда, в който се провежда процедурата по подбор“.	2. Не се приема 3.Приема се 4.Приема се	Съгласно чл.20, ал.2 от Закона за медиацията, списъците на медиаторите се водят към съдебните центрове по медиация, а съгласно чл.84а, ал.1 от ЗСВ, съдебни центрове се разкриват към всеки окръжен съд. Съгласно алинея втора на чл.84а ЗСВ с решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет може да се създават самостоятелни съдебни центрове по медиация и към отделни районни съдилища.
--	---------------	--	--	--

	5. Прави се предложение за изменение и допълнение на чл. 7 от Проекта, което да предвиди, че всеки от органите по ал. 2 определя и резервен член на конкурсната комисия, като в конкретика редакциите са следните: „Комисията се състои от петима редовни и петима резервни членове, които притежават необходимите професионална квалификация и опит, за да извършат преценка на професионалните качества, знания и умения на кандидатите (изречение второ на ал. 1 на чл. 7). Нова ал. 3: „Всеки един от органите по ал. 2 избира по един редовен и по един резервен член на комисията по подбора. При отвод на редовен член, неговото място в конкурсната комисия се заема от резервния член, определен от същия орган, като органът определя нов резервен член.“ 6. Предложение в чл. 14 от Проекта изразът „Процедурата по подбор на медиатори се обявява“ да се замени с изрази „Редът за провеждане на процедурата по подбор се обявява“. 7. Предлага се в чл. 16 от Наредбата възможността за публикуване на списъка на допуснатите и недопуснати кандидати на общодостъпно място в съда да се замени със задължение чрез заличаване на съюза „или“ в текста на нормата. 8. Прави се предложение за приемане на	5.Приема се 6.Приема се 7.Приема се 8.Приема се	
--	---	---	--

	нови текстове, които въвеждат задължение за председателя на съответния съд да съгласува с ВСС датите и часовете за провеждане на писмения тест и устното събеседване с кандидатите. Мотив за направеното предложение е, че при нестриктно планиране на процедурата по подбор е възможно да се стигне до хипотеза, при която датите за провеждането на тест и събеседване за няколко съдебни центъра по медиация да съвпадна, което на първо място ще лиши част от медиаторите от възможността да участват в процедурата, а освен това ще създаде затруднения при формирането на комисиите по чл. 7, ал. 2 от Наредбата. 9. Направено е предложение за извеждане в отделен текст на изискването тестът да се провежда не по-рано от 7 дни от обявяването на допуснатите и недопуснатите кандидати. В конкретика предложението е за промяна на чл. 19, ал. 1 в следната редакция: „Писменият тест се провежда не по-рано от 7 дни от обявяването на списъка с допуснати и недопуснати кандидати, като според броя на кандидатите тестът може да се проведе в една или в няколко зали при предварително изготвено разпределение на кандидатите. Редът за допускане на кандидатите до сградата и до залите, в които ще се провежда писменият тест, се определя със заповед на председателя на съда, която се публикува на интернет страницата на съда. Кандидатите са длъжни да се явят в залата най-късно 15 минути преди определения в заповедта начален час. Закъснели	9. Приема се	
--	--	--------------	--

	кандидати се допускат до участие в писмения тест с разрешение на председателя на комисията по подбора“. 10. Прави се предложение за уреждане на възможност в чл. 22 от Проекта за обжалване на решението на комисията, че даден кандидат не е преминал успешно подбора. 11. В чл. 24, ал. 2, т. 1 от Проекта изразът „включително и получаване на обратна връзка от участниците в медиацията“ да се замени с изрази „както и за реда (или начина) за получаване на обратна връзка от участниците в медиацията “. 12. Изразяват се резерви по отношение предвиденото в чл. 24, ал. 2, т. 3 от Проекта, в специализирано обучение на медиаторите да се включват теми, касаещи относими обстоятелства за преценка на съда дали съдебният спор е подходящ за препращане към информационна среща за процедура по медиация, тъй като законът не предвижда тази преценка на съда да бъде подлагана на каквато и да е проверка, последваща преценка от страна на медиатора, нито да бъде поставяна от него под съмнение. 13. Прави се предложение за нова редакция на чл. 25, ал. 1 от Проекта: „Специализираното обучение се провежда в рамките най-малко на 20 учебни часа, като поне половината от тези часове са предназначени за	10. Не се приема 11.Приема се 12. Приема се 13.Приема се	Редът и условията за обжалване се уреждат със закон. Комисията не е административен орган и се явява орган в междинен етап от процедурата по подбор, подобно на конкурсните комисии в конкурсите за магистрати.
--	---	--	--

	придобиване на практически умения за провеждане на процедура по медиация, както и за взаимодействие със съда и координатора според специфичните особености на съответния съдебен район “. 14. Направено е предложение за допълнение на чл. 29 в смисъл, че списъци на медиаторите към съответните съдебни центрове се водят и в районните съдилища, в които са създадени самостоятелни съдебни центрове по медиация. 15. Предлага се нова редакция на чл. 35, ал. 3 от Наредбата: „Когато се изготвя доклад за дейността на медиатор, включен в състава на комисията по ал. 2, той се замества от друг представител на медиаторите. “ 16. Предлагат се редакционни поправки в текста на чл. 35, ал. 5, както следва: “ Председател на комисията е съдията от нейния състав. Председателят организира събирането на необходимата информация за дейността на медиатора, свикването и ръководенето на заседанията на комисията, изготвянето на докладите и предложенията за оценка “.	14. Не се приема 15. Приема се 16. Приема се	Съгласно чл.20, ал.2 от Закона за медиацията, списъците на медиаторите се водят към съдебните центрове по медиация, а съгласно чл.84а, ал.1 от ЗСВ, съдебни центрове се разкриват към всеки окръжен съд. Съгласно алинея втора на чл.84а ЗСВ с решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет може да се създават самостоятелни съдебни центрове по медиация и към отделни районни съдилища.
--	--	---	--

	17. Предлага се следната редакция на чл. 37 от Проекта: (1) Комисията приема с обикновено мнозинство предложението за оценка на дейността на медиатора и го уведомява за доклада и предложението за оценка на посочен от него електронен адрес. (2) В едноседмичен срок от уведомяването медиаторът може да подаде писмено възражение. 18. Счита се за необходимо приемане на текст, съгласно който медиаторите да могат да обжалват отрицателна оценка по реда на АПК. 19. Прави се предложение за нова редакция на чл. 41, ал. 2, изр. първо от Наредбата: „В тридневен срок от уведомяването координаторът, след съгласуване със страните, определя дата и час за провеждане на информационната среща по чл. 22 от Закона за медиацията, а когато това е необходимо и мястото за провеждането ѝ, като незабавно уведомява за това деловодителя.“ Въпреки горното предложение, се счита за по-подходящо датата, часът и мястото за провеждане на първа среща в процедурата по медиация да се определят след избора на медиатор, за да може координаторът да ги съгласува със страните и медиатора еднократно. Отбелязва се, че подобно съгласуване ще е възможно само когато страните са посочили телефон за връзка, поради което се счита за мислимо да се предвидят две хипотези, както и в други случаи, предвидени в наредбата (напр.	17. Приема се 18. Не се приема 19. Не се приема	Редът и условията за обжалване са предмет на уредба в закон. Въпросът е организационен и не е необходимо да намери решение в подзаконов нормативен акт.
--	--	--	---

	чл. 52, ал. 1, т. 2), а именно - когато страните са посочили телефон за връзка и когато такъв телефон не е бил посочен. 20. Направено е предложение за допълнение на чл. 51, ал. 2 от Проекта, което да предвижда заплащане на възнаграждение за медиаторите и в случаите на провеждане на медиацията чрез видеоконферентна връзка, като се направи уточнение, че допълнителните разноси по чл. 51, ал. 2 не се внасят, ако страните са се съгласили медиацията да се провежда чрез видеоконферентна връзка. 21. Направено е предложение да се внесе уточнение в чл. 57 от Проекта, че даването на информация за нивото на удовлетвореност от проведената информационна среща или на процедурата по медиация е напълно доброволно. 22. Прави се предложение за отпадане на изискването на чл. 58, ал. 2 от Наредбата съобщенията от медиатора до координатора да се изпращат само по електронна поща или чрез друг електронен способ. 23. Предлага се отпадане на изискването на чл. 58, ал. 3 от Проекта документите на хартиен носител, свързани с процедурата по медиация, да се запазват само като електронен образ в ЕИСС. Тези документи представляват част от архива по воденото производство по медиация и създаденият на хартиен носител документ е недопустимо да бъде унищожен или съхраняван	20. Не се приема 21. Не се приема 22. Не се приема 23. Не се приема	В хипотезата на чл.51, ал.2 се касае за разноси, различни от възнаграждението на медиатора. В чл.57, ал.2 е предвидено да се разяснява необходимостта от събиране на информация, което предполага липса на задължителност от предоставянето ѝ. Характерът на процедурата е неформален и бързината в комуникацията между участниците в нея е от водещо значение с оглед приключването ѝ в срока по чл.140б, ал.3 ГПК. Нецелесъобразно и ненужно с оглед характера на медиационната процедура е да се организира и поддържа деловодство за нуждите на процедурата по медиация. Предвижда се изграждането на модул в ЕИСС, в който да се съхраняват всички документи в електронен вид.
--	---	---	---

	на непосочено в наредбата място. Мислимо е да се предвиди, че документите на хартиен носител, свързани с процедурата по медиация, се запазват като електронен образ в ЕИСС по съответното дело, като се уточни и къде ще бъдат съхранявани оригиналите. 24. Предлага се думата „незабавно“ в текстовете на чл. 41, ал. 1, чл. 43, ал.1, чл. 45, ал. 3 и чл. 47, ал. 3 да бъде заменена с „до края на работен ден“ или „в деня на постановяване на определението или най-късно на следващ работен ден“, респ. с друг подходящ срок, върху чието спазване може да бъде осъществен контрол. 25. Направено е предложение за създаване на заключителна разпоредба предвид § 18 ПЗР ЗИДГПК (ДВ, бр. 55 от 2025г.), която предвижда, че медиаторите, преминали успешно допълнителен подбор и специализирано обучение за медиатори към съдебен център по чл. 20 от Закона за медиацията и Наредба № 10 от 30 октомври 2023 г. за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (ДВ, бр. 94 от 2023 г.) преди влизането в сила на Решение № 11 от 1 юли 2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (ДВ, бр. 57 от 2024 г.), запазват статута си и подлежат на служебно вписване в списъка на медиаторите към съответния съдебен център след влизането в	24. Не се приема 25. Не се приема	С оглед краткия срок за организиране и провеждане на информационна среща в хода на висящ съдебен процес, чието развитие и приключване не е обусловено от провеждането на информационната среща, но нейният успешен завършек има ефект върху съдебното производство, е необходимо да се наблегне на срочността в организирането на информационната среща. При приемане на решение по чл.13, ал.1, съдийската колегия съгласува с председателя на съответния окръжен съд и съобразява всички обстоятелства относно необходимостта за откриване на процедура за подбор за всеки център и броят медиатори. В тази връзка преценката за наличния списъчен състав е подразбираща се в мотивите на решението на колегията.
--	--	---	---

		сила на този закон. В тази връзка следва да се предвиди, че при определянето на броя на медиаторите към всеки съдебен център при откриването на първата процедура след влизане на наредбата в сила, ВСС съобразява броя на медиаторите, подлежащи на служебно вписване съгласно § 18, ал. 1 ПЗР ЗИДГПК (ДВ, бр. 55 от 2025г.).		
4.	Диана Савова – съдебен медиатор към Окръжен съд, гр. София и Окръжен съд, гр. Ловеч. Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-11250/21.07.2025 г.	Правят се следните предложения: Прави се предложение в Заключителните разпоредби на Проекта на Наредба № 12 да бъде предвиден самостоятелен параграф, съгласно който мандатът на запазилите статута си по § 18 на ЗИД ГПК съдебни медиатори да започва да тече от приемане и влизане в сила на Наредба № 12/2025 г. Предложението се мотивира с оглед постигане на безспорност по отношение на началния момент, от който започва да тече 3-годишния срок на мандата на вече преминалите подбор и специализирано обучение съдебни медиатори.	Приема се	
5.	Иванка Маринова Кирязова-Кожухарова – медиатор към Съдебен център по медиация към Окръжен съд, гр. Бургас и Паолина Иванова Маринова – съдебен медиатор към Съдебен център по медиация към	Правят се следните предложения: 1. Регламентиране на самостоятелен параграф в Заключителните разпоредби на Проекта на Наредбата, който изрично да дефинира момента, от който започва да тече мандата на медиаторите, преминали успешно допълнителен подбор и специализирано обучение за медиатори към съдебен център по	Приема се	

		подобие на избора на дежурни адвокати в колегиите (седмичен или 10-дневен). 5. Счита се, че текстовете, уреждащи хипотезите за изплащане на медиатора на разходи за пътни, дневни и квартирни са неясни. Поставя се въпросът дали се изплащат такива разходи, необходими за провеждане на процедурата на информационна среща, както и на процедура по медиация, когато такава се провежда извън селището на Окръжния съд, в който е открит центъра, както и когато се провежда извън обичайното място на работа на медиатора.	5. Приема се частично	В чл.62 са уредени всички хипотези, при които се дължат на медиатора разходи за пътни, дневни и квартирни, като в ал.2 изразът „населеното място“ се заменя с изреча „съдебния район“.
6.	Леонардо Д`Урсо – изпълнителен директор на ADR Center srl. Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-11250/22.07.2025 г.	Изразява се пълна подкрепа за промяна на нормативната уредба в България и преминаването към модел на информационна среща за процедура по медиация по част от съдебните дела. Правят се предложения за доразвитие на уредбата в следните направления: 1. Събиране на статистика за дейността на съдебните центрове по медиация: - детайлизиране на уредбата относно как точно ще се събират и анализират данните от провежданите медиации, като в това число се предвиди и автоматизираното им събиране и обработка по един унифициран начин с цел по-лесното им последващо обобщение на национално ниво. - очертаване на норми, уреждащи начина на събиране, вида на събираните и последващия анализ на данните от провежданите медиации.	1. Не се приема	Предложенията са относими изцяло към предметния обхват на Наредба №11/30.10.2023г. и същите са намерили регламентация в тази наредба.

		- интегриране на модул за медиация към понастоящем действащата за съдилищата Единна информационна система за съдилищата по начин, позволяващ единния подход на събирането на статистически данни. - приемане на ключови индикатори за изпълнение на заложените цели. На вниманието на ВСС се представят разработените от изпълнителния ни директор и учредител Леонардо Д'Урсо индекси, които са възприети и подкрепени от Съвета на Европа и Европейския парламент с оглед проследимостта на системата, чието създаване се цели. Те се базират на следните два показателя, които се счита, че следва да бъдат заложиени в обсъждания Проект на Наредба, а именно: „Индикатор 1: Индекс на балансираната връзка между брой медиации и съдебни производства. Посоченият индекс се онагледява от следната формула: Индекс на балансирана връзка = $\frac{\text{Брой медиации}}{\text{Брой съдебни производства}} \times 100 \%$ В един идеален ефективен модел това съотношение може да бъде най-малко 50% с една медиация на всеки два случая в съда – число, което може да бъде зададено като цел за отделните държави-членки. Това, пренесено на плоскостта на развиващата се уредба в България, би означавало че следва много точно да се отсеят броят медиации проведени за		
--	--	---	--	--

		конкретно производство спрямо съдебните дела, заведени именно на това основание. Последното би значело воденето на една диференцирана статистика за всяко от основанията, по които страните по закон или усмотрение на съдията могат да бъдат задължени да проведат процедурата. Индикатор 2: Процент на успешните медиации Броят на медиациите сам по себе си не е достатъчен, за да се оцени една система като успешна или не. С цел подобряване на ефективността на политиката по медиация трябва също така да вземе предвид, че неуспешните медиации натоварват страните и ги забавят от достъп до съдилищата. Поради това е препоръчително и да бъде водена изрична статистика с цел калкулирането на индекса на успешно приключени медиации. Същият може да бъде изчислени на база на следната формула: Индекс на успешните медиации = Брой медиации, завършили със <u>споразумение/отказ/оттегляне на иска</u> x 100 % Общ брой на съдебните медиации. - препоръчва се създаването на съвещателен орган по анализ на въпросите, свързани с процедурите по медиация, на който да бъде възложена цялостната аналитична дейност по развитието на медиация и който орган да включва експертизата на установени		
--	--	---	--	--

		медиатори, които стъпвайки на обобщената статистическа информация да могат да отправят обосновани предложения за подобрения в цялостната система. 2. Изразяват се резерви по отношение на регламентираната в проекта възможност за провеждане на информационната среща за процедура по медиация и чрез видеоконферентна връзка. Счита се, че подобен подход крие определени рискове, като в тази връзка се прави предложение за: приемане на решение за ползване на единна видеоконферентна платформа, която да се ползва от всички съдебни центрове в страната с цел унифициране на практиката и внасянето на яснота относно изискванията спрямо въпросната платформа (в това число и спрямо нейната сигурност и възможността за криптиране на връзката); изрично изключване на възможността провеждането на информационната среща да става по телефон; и обучение на съдебните медиатори за използване на „единната видеоконферентна платформа“. 3. Въвеждане на изискване координаторът на съдебния център да е преминал сертифициращо обучение за медиатор или да премине такова в срок до 12 месеца от назначението си, с оглед повишаване на неговата професионална подготовка и комуникативни умения при работа със страните.	2. Приема се 3. Не се приема	Длъжностните задължения на координатора не изискват да е преминал обучение за медиатор. Предвидено е в чл.12, ал.2 от Наредба 11/2023г. всички координатори да преминат задължително първоначално обучение по програма, одобрена от СК на ВСС.
7	Десислава Джарова – съдебен	Правят се следните предложения:		

	медиатор към Софийски Окръжен съд. Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-11250/22.07.2025 г.	1. Допълване на текста на чл. 40, ал. 6, с оглед възможността за провеждане на информационната среща за процедурата по медиация чрез видеоконферентна връзка, като бъде регламентирана изрично процедурата за нейното провеждане (медиаторът да уведомява координатора за постигнатото съгласие), както и регламентирано в конкретика чрез служебен или личен (на медиатора) компютър ще се провежда същата. 2. Внасяне на уточнение в проекта на нормативен акт (чл. 40, ал. 7) относно провеждането на информационната среща в друго помещение, определено от председателя на съда. Поставя се въпроса кое може да е това помещение, то извън сградата на съда ли е и възможно ли е да е офисът на съдебния медиатор? Изразява се становище, че би било най-подходящо да е друго помещение в съда, където се разглежда делото, тъй като там ще е съдебния деловодител, който трябва да е във връзка със съдията и с координатора на центъра за съдебна медиация. Във връзка с горното се повдига и въпроса „В Софийски районен съд ще има ли самостоятелен съдебен център или ще бъде създадено териториално поделение на съдебния център при Софийски градски съд?“ 3. Предлага се изменение и допълнение на чл. 41, ал. 1 от Проекта: „Чл. 41 (1) Деловодителят на съдебния състав незабавно <i>уведомява по телефон или имейл</i> координатора на съдебния център за	1.Приема се частично 2.Не се приема 3. Не се приема	Въпросът от какъв компютър ще се извършва връзката е организационен. Въпросът е организационен и не е в предметния обхват на наредбата. Въпросът е организационен и не е в предметния обхват на наредбата.
--	--	---	--	---

	постановеното от съда определение, с което страните са задължени да участват в информационна среща за процедура по медиация, преди да изпрати съобщение за него до страните. При наличие на техническа възможност уведомяването на координатора се извършва в електронна форма.“ 4. Предлага се нова редакция на чл. 41, ал. 2, изр. второ: „Датата и часът, както и мястото, за провеждане на информационната среща се отбелязват от координатора <i>в графика на провежданите информационни срещи и медиации в съдебния център</i> и към информацията за делото, включена в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС).“ 5. Предлага се допълнение на чл. 41, ал. 3, изр. първо: „Датата и часът за провеждане на информационната среща се определят съобразно <i>графика на провежданите информационни срещи и медиации в съдебния център, воден от координатора на съдебния център.</i>“ 6. Предлага се допълнение на чл. 42, ал. 2, изр. второ: „Координаторът съобразява периодичните <i>писмени</i> заявки, които медиаторите трябва да правят, за времето, през което са на разположение за провеждане на информационни срещи и на процедури по	4. Не се приема 5. Не се приема 6. Не се приема	Въпросът е организационен и не е в предметния обхват на наредбата. Въпросът е организационен и не е в предметния обхват на наредбата. Въпросът е организационен и не е в предметния обхват на наредбата.
--	--	--	---

	медиации към съдебния център.“ 7. Предлага се в чл. 48, ал. 1 след думите „на съда“ да се добави „чрез координатора на съдебния център писмена“: „В тридневен срок от приключване на информационната среща за процедурата по медиация медиаторът предоставя на съда <i>чрез координатора на съдебния център писмена</i> информация относно участието на страните в нея, както и за това дали са постигнали съгласие за провеждане на процедура по медиация, при спазване на принципа на поверителност.“ 8. В чл. 50 да се уточни реда при командировъчни и разноски, включително кога те се поемат от бюджета на съда и кога от страните, както и документите, които ги обосновават; 9. В чл. 51 да се предвиди подробно уреждане на режима при продължаване на медиацията след изтичане на трите безплатни часа, включително как страните внасят допълнителни суми, как се определя размерът им и на каква база медиаторът получава плащането. 10. Предлага се в чл. 51, ал. 1, изр. второ след думите „по сметка на съда“ да се добави „за експерти в“: „Страните внасят разноските по сметка на съда <i>за експерти</i> в тридневен срок от уведомлението им от координатора на съдебния център за техния размер, като в същия срок	7. Приема се 8. Не се приема 9. Не се приема 10. Не се приема	Хипотезата е уредена в чл.62 от наредбата. Хипотезата е уредена в чл.54 вр.чл.63 от наредбата. Хипотезата е уредена в глава Пета на наредбата.
--	---	---	---

	представят на координатора платежен документ за това.“ 11. Предлага се в чл. 51, ал. 2 изр. първо след думите „по сметка на съда“ да се добави „за експерти и пътни разноски“, а в началото на изр. второ да се добави думата „Пътни“: „В случая по чл. 50, ал. 2 и когато са изпълнени условията по чл. 50, ал. 3, страните внасят по сметка на съда <i>за експерти и пътни разноски</i> за провеждането на медиацията, определени съгласно правилата на глава пета, в тридневен срок от уведомлението им от координатора за техния размер, като в същия срок представят на координатора платежен документ за това. <i>Пътни</i> разноски за провеждането на медиацията не се внасят, ако страните са се съгласили медиацията да се проведе чрез видеоконферентна връзка, което обстоятелство се отбелязва в писменото им съгласие за провеждане на процедурата. 12. Във връзка със заплащането на информационната среща и на процедурата по медиация, провеждана в съдебните центрове, както и възнаграждението на медиаторите, уредени в чл. 60, се предлага регламентация на два вида правила. Първият вид следва да се отнася до информационна среща или медиация с обща продължителност до три часа и заплатена от бюджета на съда. Изразено е становище, че липсва уредба касаеща редът за отчитане на часовете и заплащането, което поражда въпроси от различен характер свързани с отчитането и	11. Не се приема 12. Приема се	Хипотезата е уредена в глава Пета на наредбата
--	---	--	---

	приемането на работата на медиатора, съхранението и предоставянето на информация, както и издава ли се акт и от кого, който да послужи пред счетоводството на окръжния съд като основание за заплащане. Вторият вид правило се отнася до разноските за продължаване на медиацията, които се заплащат от страните и възнаграждението на медиатора за определен брой часове. Поставени са въпроси кой ще издава ордер на медиатора по конкретната медиация и на база на какъв документ счетоводството на съда, респективно касата ще заплаща на медиатора. 13. Прави се предложение за създаване на ново изречение на чл. 61, ал. 2 от Проекта: <i>„(2)В случай на отстраняване или замяна на медиатора той има право на възнаграждение, определено според продължителността на участието му в информационната среща или в процедурата по медиация и при съответно прилагане на правилото на ал. 3. Координаторът на съдебния център уведомява за продължителността на участието на медиатора председателя на Съдебния център, който се произнася по размера.“</i> 14. Изразява се становище за непълнота в текста на чл. 61, ал. 5 от Наредбата, като в тази връзка се прави предложение за допълнение на същото с текстове, уреждащи лицата, изготвящи справката – декларация, да кого се адресира същата, както и протоколите по чл. 56, ал. 1.	13. Приема се 14. Приема се	
--	---	---	--

		15. По отношение на предвидено в чл. 63, ал. 2 – надвнесените предварително разноси да се възстановяват след становище на координатора на съдебните центрове по медиация се поставя въпросът: „Кой е компетентен по финансовите въпроси ръководителят на съдебния център тоест председателя на Окръжния съд?“	15. Не се приема	Възстановяването е подчинено на режима по чл. 3 ЗФУКПС и не подлежи на самостоятелна уредба в настоящата наредба.
8	Юлия Раданова – председател на Сдружение „Институт по медиация и управление на спорове“ Становището е получено по електронна поща и е заведено с рег. индекс № ВСС-...../.....07.2025 г.	Изразява се пълна подкрепа за промяна на нормативната уредба в България и преминаването към модел на информационна среща за процедура по медиация по част от съдебните дела. Правят се следните предложения за доразвитие на нормативната уредба: 1. Регламентиране на основания за освобождаване на медиатор, като пример е посочен продължително демонстрирано непрофесионално поведение, водещо до неспазване на установени изисквания при провеждане на медиации, което да предизвиква и извънредно оценяване по отношение прекратяване на мандата преждевременно. Счита се, че подобно нормативно уреждане ще доведе до гарантиране на високи професионални стандарти и доверие в института на съдебната медиация. При вземане предвид на направеното предложение се отбелязва необходимостта от въвеждане на квалифицирано мнозинство при вземане на решение за освобождаване на медиатор. 2. Прецизиране на разпоредбата на чл. 40,	1. Приема се 2. Не се приема	Въпросът е организационен и не е в

	ал. 7, предвиждаща при съгласие на страните и на медиатора информационната среща за процедурата по медиация да се проведе в друго помещение, като се конкретизира дали това помещение следва да бъде на територията на съда или при наличие на съгласие може да бъде изван сградата на съда (напр. офис на съдебния медиатор). 3. С оглед предвидената възможност в проекта на нормативен акт за провеждане на кореспонденция по телефон или електронна поща, се намира за удачно предвиждането на формуляр в който страните, координаторът, а и медиаторите да оставят актуална информация за контакт, която да е лесно достъпна и да ограничава до минимум логистичните затруднения, свързани с известяването на страните и/или съда. 4. Относно необходимостта от събиране на статистика за дейността на съдебните центрове по медиация се предлага: - детайлизиране на уредбата относно как точно ще се събират и анализират данните от провежданите медиации, като в това число се предвиди и автоматизираното им събиране и обработка по един унифициран начин с цел полесното им последващо обобщение на национално ниво. - очертаване на норми, уреждащи начина на събиране, вида на събираните и последващия анализ на данните от провежданите медиации. - интегриране на модул за медиация към понастоящем действащата за съдилищата	3. Не се приема 4. Не се приема	предметния обхват на наредбата. Въпросът е организационен е не в предметния обхват на наредбата. Въпросът е уреден в Наредба №11/2023г. на ВСС
--	---	---	---

		Единна информационна система за съдилищата по начин, позволяващ единния подход на събирането на статистически данни. - приемане на ключови индикатори за изпълнение на заложените цели. - препоръчва се създаването на съвещателен орган по анализ на въпросите, свързани с процедурите по медиация, на който да бъде възложена цялостната аналитична дейност по развитието на медиация и който орган да включва експертизата на установени медиатори, които стъпвайки на обобщената статистическа информация да могат да отправят обосновани предложения за подобрения в цялостната система. 5. Изразяват се резерви по отношение на регламентираната в Проекта възможност за провеждане на информационната среща за процедура по медиация и чрез видеоконферентна връзка. Счита се, че подобен подход крие определени рискове, като в тази връзка се прави предложение за: приемане на решение за ползване на единна видеоконферентна платформа, която да се ползва от всички съдебни центрове в страната с цел унифициране на практиката и внасянето на яснота относно изискванията спрямо въпросната платформа (в това число и спрямо нейната сигурност и възможността за криптиране на връзката); изрично изключване на възможността провеждането на информационната среща да става по телефон; и обучение на съдебните медиатори за използване на „единната видеоконферентна платформа“.	5. Приема се	
--	--	---	--------------	--

		6. Въвеждане на изискване координаторът на съдебния център да е преминал сертифициращо обучение за медиатор или да премине такова в срок до 12 месеца от назначението си, с оглед повишаване на неговата професионална подготовка и комуникативни умения при работа със страните.	6. Не се приема	Длъжностните задължения на координатора не изискват да е преминал обучение за медиатор. Предвидено е в чл.12, ал.2 от Наредба 11/2023г. всички координатори да преминат задължително първоначално обучение по програма, одобрена от СК на ВСС.